

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

Кучеренко Олексій Юрійович

01008, м. Київ, вул. Грушевського, 5

Голові Верховної Ради України

РАЗУМКОВУ Д.О.

ЗАЯВА

***Щодо порушень регламенту при підготовці
та розгляді законопроекту № 3508-д від 04.06.2021***

Шановний Дмитре Олександровичу!

Відповідно до частини п'ятої статті 48 Регламенту Верховної Ради України звертаюся до Вас із цією заявою про порушення вимог Регламенту при голосуванні про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про заходи, спрямовані на подолання кризових явищ та забезпечення фінансової стабільності на ринку природного газу» (*реєстр. № 3508-д від 04.06.2021*).

14 липня 2021 року Верховна Рада України ухвалила рішення про прийняття у другому читанні та в цілому даного проекту Закону.

Вважаю, що розгляд цього законопроекту та ухвалення щодо нього рішення відбулося із порушеннями:

- вимог Регламенту Верховної Ради України, зокрема статей 90, 116;
- норм Закону України «Про комітети Верховної Ради України», зокрема його статей 43, 44;
- положень Додатку XXVII-A Угоди про асоціацію — щодо обов'язкового проведення консультацій та оцінки змін запропонованих проектом на предмет їх сумісності з положеннями *acquis* ЄС, а також недотриманням статей 262, 263 Угоди про асоціацію.

Через це вбачаю, що рішення не може вважатися прийнятим відповідно до закону і підлягає скасуванню у передбачений статтею 48 Регламенту спосіб.

Зокрема, 10 червня 2021 року я звернувся до Вас листом № 179д9/2-2021/191075) щодо порушень при підготовці та реєстрації законопроекту № 3508-д (*копія додається*).

Як було зазначено, даний законопроект ще на стадії розгляду порушував:

- 1) правила оформлення законів та основні вимоги законодавчої техніки, встановлені Апаратом ВР України;

2) **вимоги частини 8 статті 90 Регламенту ВР України**, оскільки норми, які безпосередньо регулюють суспільні відносини, включили до «Перехідних положень»;

3) встановлений законом принцип передбачуваності, оскільки включення норм, що регулюють ринок електричної енергії, до закону, що регулює ринок природного газу не є передбачуваним (норми закону не відповідають його предмету);

4) **вимоги Додатку XXVII-A Угоди про асоціацію щодо обов'язкового проведення консультацій та оцінки змін запропонованих проектом №3508-Д на предмет їх сумісності з положеннями *acquis* ЄС.**

Натомість, на цьому порушення при підготовці не обмежилися.

08.07.2021, на непленарному тижні, після 18 години, у месенджері Whatsapp народних депутатів — членів Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг було повідомлено про заплановане проведення засідання Комітету 09.07.2021 року о 16:30, на якому мав розглядатися даний законопроект до другого читання. Матеріали ж щодо запланованих до розгляду Комітетом питань були одержані вже після 20-ї години.

Водночас, **відповідно до статті 43 Закону України «Про комітети ВР України»**, розклад засідань комітету не менш як на двотижневий термін складається головою комітету з урахуванням календарного плану роботи Верховної Ради України, доручень Верховної Ради України, Голови Верховної Ради України, стану підготовки питань до розгляду і затверджується на засіданні комітету.

Відповідно до частини 4 даної статті, про зміни до розкладу засідань комітету голова комітету **повідомляє його членів не пізніш як за чотири дні до засідання в період між пленарними засіданнями Верховної Ради України і не пізніш як за двадцять чотири години в період, коли проводяться пленарні засідання.**

Навіть не згадуючи відсутність плану роботи та розкладу засідань Комітету, змушений зазначити, що повідомлення і наміри проведення засідання Комітету 09.07.2021 (у період між пленарними засіданнями!) **було здійснене не те що за 4 дні, як цього вимагає Закон, а менше ніж за 24 години.** Зазначене є неприпустимим та таким, що порушує основні засади і принципи діяльності комітетів, а також порушує права і обов'язки народних депутатів на своєчасне та належне опрацювання розглядуваних питань.

Щодо зазначеного порушення я невідкладно звернувся до голови Комітету листом № 179д9/5-2021/225753 від 08.07.2021 (*копія додається*). Утім, воно не було усунуте (засідання відбулося), а отже законопроект був розглянутий Комітетом із порушеннями.

Окрім цього, під час засідання Комітету відбулося **порушення частини 3 статті 44 Закону України «Про комітети ВР України»**, яка визначає, що підрахунок результатів під час відкритого голосування здійснюється

секретарем комітету, а в разі його відсутності - *визначеним головуючим* на засіданні членом комітету.

Натомість, як можна переконатися із відеозапису засідання — <https://www.youtube.com/watch?v=AdL9694w7f4> , без окремого рішення та за присутності секретаря комітету (Шоповалова Ю.А.) — підрахунок голосів здійснювався його головою Герусом А.М.

Крім цього, **відповідно до ст. 116 Регламенту Верховної Ради України** пропозиції і поправки до законопроекту, який готується до другого читання, можуть вноситися лише до того тексту законопроекту (розділів, глав, статей, їх частин, пунктів, підпунктів, абзаців, речень), який прийнятий Верховною Радою за основу.

Але, ухвалений текст законопроекту очевидно свідчить про порушення і недотримання даної норми.

Враховуючи вищевикладене, керуючись положеннями статті 48 Регламенту Верховної Ради України, відповідно до яких рішення Верховної Ради можуть бути скасовані Верховною Радою до підписання відповідного акту Верховної Ради Головою Верховної Ради України, —

звертаюся до Вас із цією заявою про порушення вимог Регламенту Верховної Ради України при підготовці та голосуванні про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про заходи, спрямовані на подолання кризових явищ та забезпечення фінансової стабільності на ринку природного газу» (реєстр. № 3508-д від 04.06.2021),

наголошую на необхідності усунення наслідків цього порушення та вжиття заходів, передбачених статтею 48 Регламенту Верховної Ради України.

Додатки: лист № 179д9/2-2021/191075 від 10.06.2021 (5 арк.), лист № 179д9/5-2021/225753 від 08.07.2021 (2 арк.).

З повагою

народний депутат України,

Олексій Кучеренко
(посвідчення № 179)

САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: КУЧЕРЕНКО ОЛЕКСІЙ ЮРІЙОВИЧ
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000E3FC2E0058CF4F02
Дійсний до: 14.06.2022 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 179д9/2-2021/233208 від 14.07.2021

585696

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ
Кучеренко Олексій Юрійович
01008, м. Київ, вул. Грушевського, 5

Голові Верховної Ради України
РАЗУМКОВУ Д.О.

*Щодо порушень при поданні та реєстрації
законопроєкту № 3508-д від 04.06.2021*

Шановний Дмитре Олександровичу!

Згідно зі статтею 24 Закону України «Про статус народного депутата України», народний депутат зобов'язаний дбати про благо України і добробут Українського народу, захищати інтереси виборців та держави.

Як перший заступник голови комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг, не можу оминати увагою на прецедентний випадок, що має ознаки фактичного зловживання нормами регламенту, та цілком може призвести до усталення подібної практики.

Ігнорування подібних проявів матиме негативний вплив на розвиток парламентаризму, відкритість законотворчої діяльності, якість законопроєктів, а також перешкоджатиме адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу у окремих сферах.

02-03 червня 2021 року Комітетом Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг на черговому засіданні було підтримано «доопрацьовану» в редакції комітету версію законопроєктів № 3508/3508-1, що за своїм текстом **понад як на 95% відрізняється від первісно поданих законопроєктів.**

Зазначений «доопрацьований» законопроєкт (№ 3508-д) було запропоновано депутатам досить неоднозначним та суперечливим способом (у порядку частини 2 статті 110 Регламенту ВР України) у вкрай стислий термін (24 години з часу направлення), що **унеможливило його відкритий та своєчасний розгляд усіма зацікавленими сторонами та відповідними державними органами.**

Уже наступного дня, 04.06.2021р. було офіційно зареєстровано відповідний законопроєкт № 3508-д «Про заходи, спрямовані на подолання

кризових явищ та забезпечення фінансової стабільності на ринку природного газу»¹.

При цьому, незважаючи на те, що зазначений проєкт закону має назву «про заходи, спрямовані на подолання кризових явищ та забезпечення фінансової стабільності на ринку природного газу», його положення були доповнені нормами, що стосуються інших галузей енергетики.

Наприклад, у пункті 5 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» проєкту №3508-д містяться норми, що регулюють відносини на ринку електричної енергії. Зокрема, підстави та порядок видачі довідки про підтвердження статусу підприємства “зеленої” електрометалургії для звільнення від оплати тарифу НЕК «Укренерго» на передачу електричної енергії та порядок встановлення граничних цін на організованих сегментах ринку електричної енергії.

Водночас, убачаю, що попри використання «лазівки» у Регламенті, включення до проєкту №3508-д подібних норм є неправомірним з огляду на наступне.

Згідно частини 1 статті 90 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» законопроект, проєкт іншого акта має бути оформлений відповідно до вимог закону, цього Регламенту та інших прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів.

Відповідно до статті 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», одним із принципів державної регуляторної політики є принцип передбачуваності — **послідовність регуляторної діяльності**, відповідність її цілям державної політики, а також планам з підготовки проєктів регуляторних актів, що дозволяє суб’єктам господарювання здійснювати планування їхньої діяльності.

Крім того відповідно до пункту 2.1 Правил оформлення проєктів законів та основних вимог законодавчої техніки (Методичні рекомендації Апарату Верховної Ради України) — «неправомірно включати до галузевого закону норми, **які не є його предметом**, або ті, що кодифіковані та розміщені в кодексах.»

Також включення подібних норм, як у пункті 5 «Прикінцевих та перехідних положень» до проєкту №3508-д порушує вимоги Закону України «Про Регламент Верховної Ради України», адже відповідно до частини 8 статті 90 цього закону в розділі «Перехідні положення» мають викладатися норми

¹ Посилання: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=72159 — «Проект Закону про заходи, спрямовані на подолання кризових явищ та забезпечення фінансової стабільності на ринку природного газу» № 3508-д від 04.06.2021 // офіційний веб-портал Верховної Ради України

щодо змін до інших законів, **які необхідні для реалізації положень поданого законопроекту** після його прийняття.

Окремо треба зауважити, що проєкт закону № 3508-д за своїм предметом правового регулювання належить до сфери «енергетика», яка відповідно до Додатку XXVII-B Угоди про асоціацію **належить до пріоритетних сфер, в яких здійснюється адаптація законодавства України до законодавства Європейського Союзу**.

Наразі, для забезпечення Україною виконання цих положень Угоди про асоціацію, Верховною Радою України було прийнято Закон України від 06.06.2019 р. №2739, яким затверджено Рішення Ради асоціації між Україною та ЄС про внесення змін і доповнень до Додатка XXVII до Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, що спрямоване на посилення моніторингу наближення внутрішнього законодавства України до *acquis* ЄС. Цим законом, Україна підтвердила свої зобов'язання, як Договірної Сторони, (1) забезпечити ефективну імплементацію наближених до *acquis* ЄС національних актів, що регулює енергетичний сектор, а також (2) утриматись від будь-яких дій, що негативно впливають на завдання або результати наближення свого національного законодавства до *acquis* ЄС в енергетичному секторі відповідно до переліку у додатку XXVII-B.

Згідно до пункту 5 Додатку XXVII-A Угоди про асоціацію, Україна **зобов'язалась проводити попередні консультації з Європейською Комісією щодо сумісності з положеннями *acquis* ЄС будь-якої законодавчої пропозиції у сферах енергетики, до набрання чинності такої пропозиції**. Обов'язок проводити консультації стосується пропозицій про внесення змін до вже наближеного національного законодавчого акту, незалежно від юридичної форми такої пропозиції. Враховуючи зазначене, а також виходячи з того, що Закон України «Про ринок природного газу» № 329-VIII від 09.04.2015 р. та Закон України «Про ринок електричної енергії» № 2019-VIII від 13.04.2017 р. вже були адаптовані та наближені до права ЄС, відповідно до п.5 Додатку XXVII-A Угоди про асоціацію **положення проєкту №3508-д підлягають обов'язковій попередній оцінці Секретаріатом Європейською Комісією щодо сумісності їх з положеннями *acquis* ЄС. Наразі, при поданні законопроекту в зазначений спосіб, така вимога Додатку XXVII-A Угоди про асоціацію була проігнорована авторами законопроекту №3508-Д.**

Отже, включення до галузевого проєкту Закону України №3508-д щодо ринку природного газу норм пункту 5 «Прикінцевих та перехідних положень», що регулюють ринок електричної енергії:

1) порушує правила оформлення законів та основні вимоги законодавчої техніки, встановлені Апаратом ВР України;

2) порушує встановлений законом принцип передбачуваності, оскільки включення норм, що регулюють ринок електричної енергії, до закону, що регулює ринок природного газу не є передбачуваним (норми закону не відповідають його предмету);

3) порушує вимоги частини 8 статті 90 Регламенту ВР України, оскільки норми, які безпосередньо регулюють суспільні відносини, включили до «Перехідних положень»;

4) порушує вимоги Додатку XXVII-A Угоди про асоціацію щодо обов'язкового проведення консультацій та оцінки змін запропонованих проектом №3508-Д на предмет їх сумісності з положеннями *acquis* ЄС.

Відповідно до частини 2 статті 92 ЗУ «Про Регламент Верховної Ради України» ***у прийнятті на реєстрацію законопроекту, проекту іншого акта має бути відмовлено*** у разі, якщо він поданий з порушенням вимог статей 90, 91 цього Регламенту.

Таким чином, **у прийнятті на реєстрацію проекту закону №3508-д повинно бути відмовлено** з огляду на:

- порушення вимог статті 90 Регламенту ВР України;
- порушення принципу передбачуваності, встановленого Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»;
- порушення Правил оформлення проектів законів та основні вимоги законодавчої техніки, розроблених Апаратом ВР України.

Вважаю, що реєстрація законопроекту № 3508-д, по суті є зловживанням, адже усвідомлюючи наявність міжнародних зобов'язань за Договором про заснування Енергетичного Співтовариства щодо проведення консультацій з Європейською Комісією та необхідність попереднього отримання ними висновку Секретаріату ЄК з оцінкою їх законодавчої ініціативи на відповідність праву ЄС, ***фактично було вжито маніпулятивних дій з метою ухилення від виконання вимог Додатку XXVII-A Угоди про асоціацію.***

Крім того, треба зауважити, що зміни запропоновані у законопроекті № 3508-д фактично є легалізацією надання державної допомоги суб'єктам ринку природного газу та окремим суб'єктам металургійного ринку, які здійснюють виробництво сталевих продукції електродуговим методом (так звані підприємства «зеленої» електрометалургії), що ***прямо заборонено статтями 262, 263 Угоди про асоціацію***, відповідно до якої будь-яка допомога, надана Україною або країнами-членами Європейського Союзу з використанням державних ресурсів, що спотворює або загрожує спотворити конкуренцію шляхом надання переваг окремим підприємствам або виробництву окремих

товарів, є несумісною з належним функціонуванням цієї Угоди в тій мірі, в якій вона може впливати на торгівлю між Сторонами.

Такі дії та законодавчі ініціативи окремих представників вищого законодавчого органу влади України мають очевидні суперечності зі положеннями законодавства Європейського Союзу, а також будуть перешкоджати створенню поглибленої і всеосяжної зони вільної торгівлі та поглибленню політичних та економічних зв'язків між Україною та ЄС.

Підсумовуючи викладене, прошу Вас урахувати наведене, ініціювати та вжити можливі заходи для дотримання законодавства України, Регламенту ВР України, збереження основних принципів парламентаризму, недопущення зловживань та маніпулятивних методів ведення законопроектної роботи, а саме:

- перевірити відповідність Регламенту ВР України процедури погодження, реєстрації та внесення законопроекту № 3508-д, наявність передбачених підстав для відмови у його прийнятті на реєстрацію;

- відкладення розгляду даного законопроекту *до проведення попередніх консультацій з Європейською Комісією щодо сумісності з положеннями *acquis* ЄС* подібної законодавчої пропозиції у сфері енергетики;

- відкладення включення даного законопроекту до порядку денних засідань Верховної Ради України та голосування за нього — до його розгляду всіма призначеними комітетами та державними органами, відповідальними за формування та реалізацію державної політики у відповідних сферах;

- уникнення можливих маніпуляцій при голосуванні законопроекту щодо можливої пропозиції його прийняття «за основу і в цілому»;

- недопущення подальшого поширення практики внесення законопроектів подібним чином.

З повагою

**народний депутат України,
перший заступник голови комітету
з питань енергетики та ЖКП**

Олексій Кучеренко

САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: КУЧЕРЕНКО ОЛЕКСІЙ ЮРІЙОВИЧ
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000E3FC2E002F5E9401
Дійсний до: 10.06.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 179д9/2-2021/191075 від 10.06.2021

541334

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

Кучеренко Олексій Юрійович

01008, м. Київ, вул. Грушевського, 5

Голові Комітету з питань енергетики
та житлово-комунальних послуг

ГЕРУСУ А.М.

До відома: Членам Комітету

*Щодо порушень при організації проведення
засідання Комітету, запланованого на 09.07.2021*

Шановний Андрію Михайловичу!

08.07.2021 після 18 години у месенджері Whatsapp народних депутатів — членів Комітету було повідомлено про заплановане проведення засідання Комітету 09.07.2021 року о 16:30.

Станом на 20 годину членам Комітету досі не були направлені матеріали щодо запланованих до розгляду питань.

Водночас, звертаю Вашу увагу, що відповідно до статті 43 Закону України «Про комітети ВР України», розклад засідань комітету не менш як на двотижневий термін складається головою комітету з урахуванням календарного плану роботи Верховної Ради України, доручень Верховної Ради України, Голови Верховної Ради України, стану підготовки питань до розгляду і затверджується на засіданні комітету.

Відповідно до частини 4 даної статті, про зміни до розкладу засідань комітету голова комітету повідомляє його членів **не пізніш як за чотири дні до засідання в період між пленарними засіданнями Верховної Ради України і не пізніш як за двадцять чотири години в період, коли проводяться пленарні засідання.**

Навіть не згадуючи відсутність плану роботи та розкладу засідань Комітету, змушений зазначити, що повідомлення і наміри проведення засідання Комітету 09.07.2021 (у період між пленарними засіданнями!) **здійснене не те що за 4 дні, як цього вимагає Закон, а менше ніж за 24 години.** Зазначене є неприпустимим та таким, що порушує основні засади і принципи діяльності комітетів, а також порушує права і обов'язки народних депутатів на своєчасне та належне опрацювання розглядуваних питань.

Повідомляю, що зазначена обставина може бути використана мною як підстава для внесення постанов про скасування рішень Верховної Ради України у випадку прийняття законопроектів, які планується розглянути на зазначеному засіданні — як таких, що були розглянуті Комітетом із порушеннями.

Відповідно до частини 2 статті 39 Закону України «Про комітети ВР України», члени комітетів мають право вносити пропозиції про розгляд на засіданнях комітетів будь-якого питання, що належить до їх відання, а також брати участь в обговоренні рішень, висновків, рекомендацій, у прийнятті їх чи ухваленні. Пропозиція члена комітету на його вимогу повинна бути проголосована на засіданні комітету.

Враховуючи наведене, наполегливо прошу Вас урахувати норми Закону України «Про комітети ВР України», не допускати його порушень, а отже не проводити засідання Комітету 09.07.2021 як таке, що заплановане із порушенням не те що 4-денного, а й навіть 24-годинного строку на завчасне повідомлення щодо його проведення та без своєчасного надання супровідних матеріалів до засідання.

З повагою

**народний депутат України,
перший заступник голови Комітету**

Олексій Кучеренко

САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: КУЧЕРЕНКО ОЛЕКСІЙ ЮРІЙОВИЧ
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000E3FC2E0058CF4F02
Дійсний до: 14.06.2022 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 179д9/5-2021/225753 від 08.07.2021

577762